

Türkiye, Göç ve Leishmania

**Yener ÖZEL¹, İbrahim ÇAVUŞ², Deniz ÖZER³, Varol TUNALI⁴, Mehmet HARMAN⁵,
Cumhur GÜNDÜZ⁶, Ahmet ÖZBİLGİN²**

¹Balıkesir Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Balıkesir

²Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Parazitoloji Anabilim Dalı, Manisa

³Manisa Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Manisa

⁴Eşrefpaşa Belediye Hastanesi Acil Tıp Kliniği, İzmir

⁵Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı, Diyarbakır

⁶Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı, İzmir

Leishmaniasis

- 12 milyon insan leishmaniasis ile enfekte
- 98 ülkede endemik ve 1 milyar kişi ise risk altında
- Her yıl bu rakamlara
 - 2 milyon (1,5 milyonunun zoonotik/antroponotik kutanöz leishmaniasis (KL))
 - 500 bin visseral leishmaniasis (VL) olgusu ekleniyor
- Yıllık ölüm sayısının yaklaşık: 65.000
- Yaklaşık her 20 saniyede bir kişinin KL'e yakalandığı hesaplanmaktadır (WHO).

Leishmaniasis

- **Kutanöz Leishmaniasis**
- **Visseral Leishmaniasis**
- **Mukokutanöz Leishmaniasis**
- **Diffüz Kutanöz Leishmaniasis**

Impetigo

Paronychia

Impetigo

Venous leg ulcer

Neuropathic ulcer

Zona

Verruca

Psoriasis

Verruca

Blastomycosis

Sarcoidosis

Chromoblastomycosis

Cutaneous tuberculosis

ÜLSERE NODÜL

NODÜL

ATİPİK

ÜLSERE NODÜL

LUPOİD PLAK

PLAKLAR

KRUTLU NODÜL

REZİDİVAN

KRUTLU PLAK

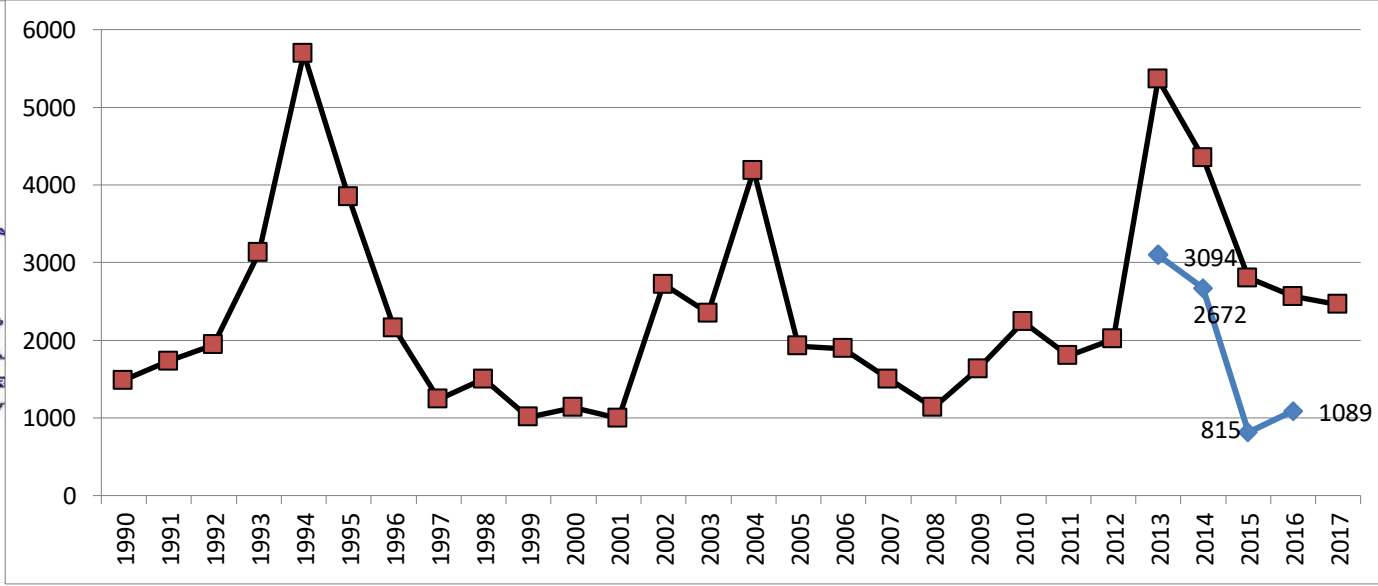

ÜLSERE

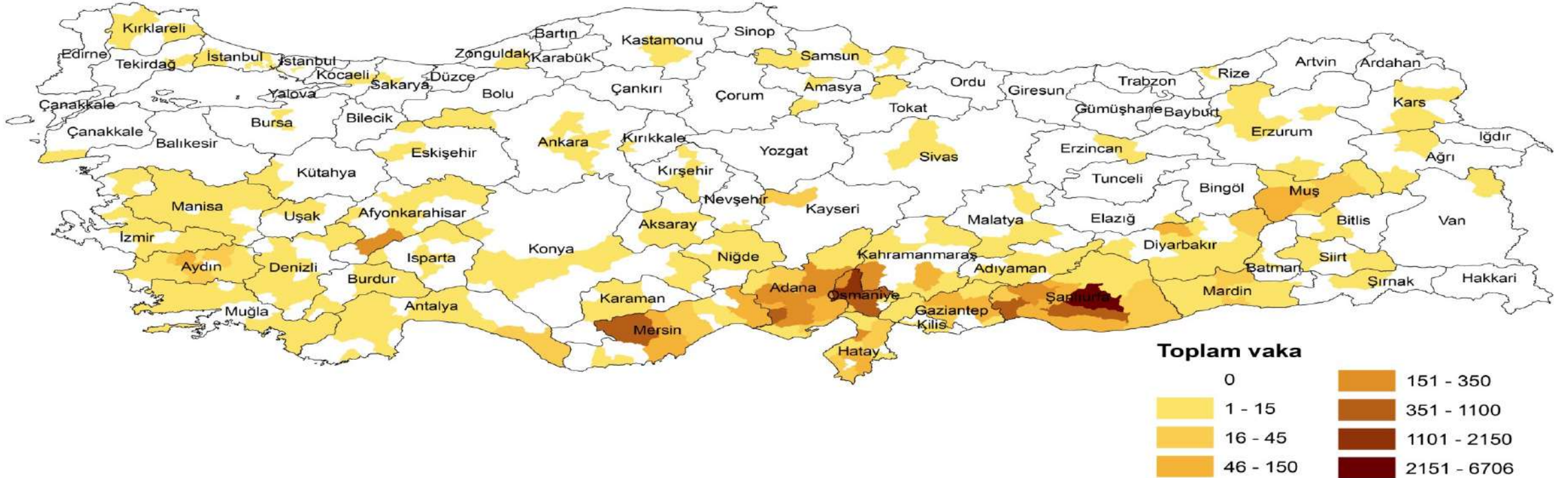

FRONKÜL BENZERİ NODÜL

ŞARK ÇİBANI VAKALARININ İLLERE GÖRE DAĞILIMI (n=5692; Türkiye, 1994)

2005 - 2014 arası ilçelere göre toplam CL vakaları

Göç ve Manisa

Göç ve Manisa

ŞARK ÇIBANI OLGU RAPOR FORMU

Göç ve Manisa

OLGU RAPOR FORMU – ŞARK ÇIBANI

Araştırma Adı: Klinik Bilgi: Leishmaniasis hastalarının kliniği ile bu hastalardan izole edilen Leishmania sp. nin genotipik zelinin araştırılması.

Araştırma Adı:			
Hasta Kodu:	M33 (Aile S)	Kayıt Tarihi:	03.11.2021
Hasta Adı ve Soyadı:	[REDACTED]		
Cinsiyet:	☐ Erkek ☒ Kadın	Telefon Numarası:	
Doğum Tarihi:	01.01.2001	Kan Grubu:	
Yaptığı İş:			
Oturduğu Adres:			
Endemik Bölgede Yaşama:			
Seyahat Öyküsü:			
Yakınması:			
Klinik Bulgular:			
Lezyon sayısı :			
Lezyon yeri veya yerleri:			
Lezyon büyüklüğü:			
Lezyon tipi:	☒ Kuru ☐ Yaş ☐ Rezid		
Lezyonun süresi:			
Olası Orijin:	☐ Yerli		
Tedavi (varsa) ve Yanıt			
	Laboratuvar 101		
Mikroskobi:			
PCR			
Sekans			
WHO Kodu			
Örneğin alındığı Kuruluş:			
Alan kişi:			
Alınan örnek:			
☐ Lezyon aspirasyonu			
☐ Yara kabuğu			
☐ Diğer			
NOTLAR			

T.C. KIZILIRMAK BAKANLIĞI MANİSA VALİLİĞİ		[REDACTED]	
GEÇİCİ KIDIRIMA KONULU BELGE		[REDACTED]	
Yabancı Kimlik No: 99038422434		[REDACTED]	
Ad:	KEVŞER	Adı:	[REDACTED]
Soyadı:	KOZU	Adı:	[REDACTED]
Baba Adı:	[REDACTED]	Adı:	[REDACTED]
Annesi Adı:	MATRA	Adı:	[REDACTED]
Doğum Yeri:	HACIÖZ	Adı:	[REDACTED]
Doğum Tarihi:	01.01.2001	Adı:	[REDACTED]
Doğum Yeri:	BEKAR	Adı:	[REDACTED]
Alınan Yeri:	TR3204	Adı:	[REDACTED]
Uyruğu:	ELZİYE	Adı:	[REDACTED]
Kayıt Tarihi:	18.08.2021	Adı:	[REDACTED]

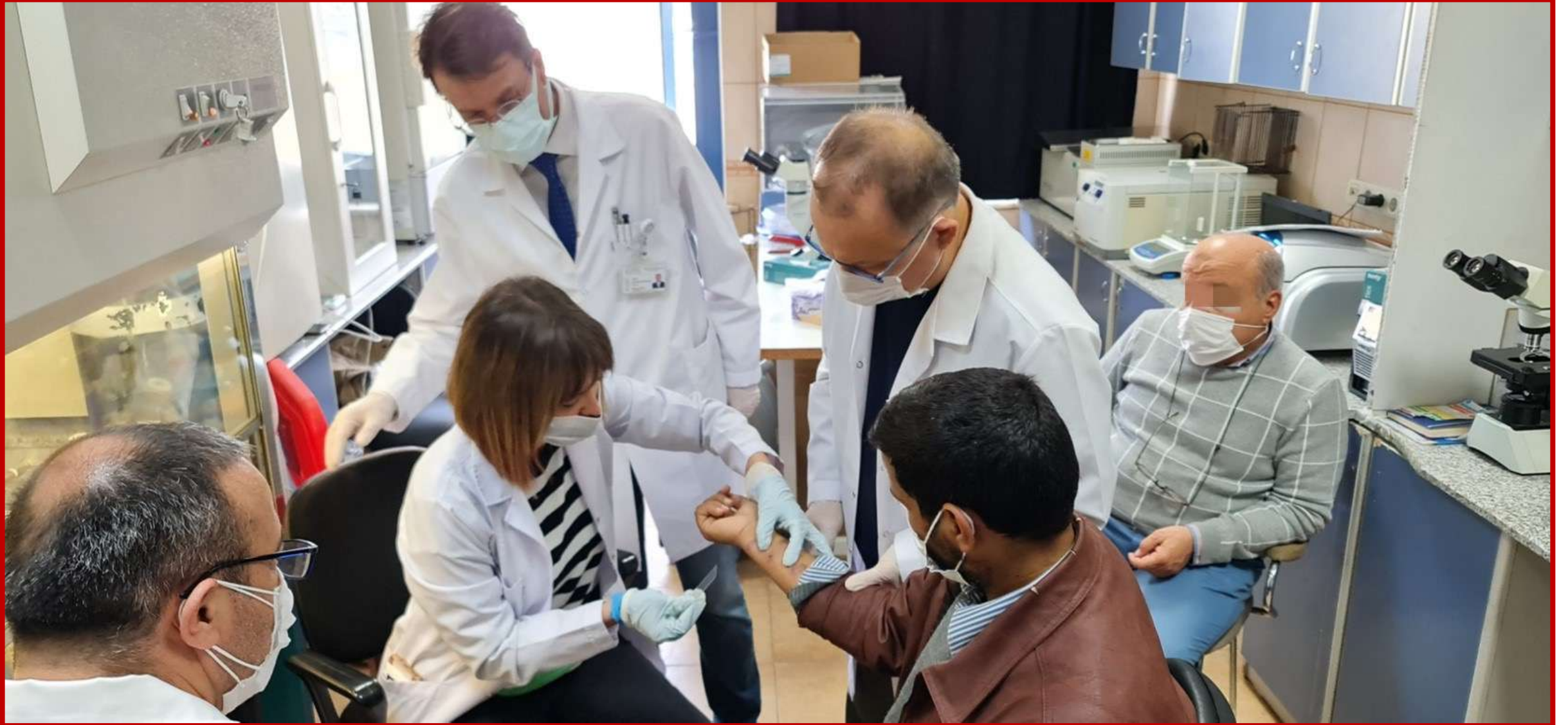
Tarih:	25/04/2013	
Hasta Adı ve Soyadı:	Ş**** Ö*****	
Hasta Kodu:	ALA06	
Oturduğu adres:	***** mh. ***** sk. No: ** Oba / Alanya	
Telefon:	534 **** **	
Seyahat öyküsü:	Yok	
Yaş:	29	
Cinsiyet:	K	
Klinik Bulgular:	Sol dudakta yaklaşık 2 cm'lik ortası kurutlu nodüler lezyon, omuzda 4 cm'lik ortası kserotik papüler lezyon	
Lezyon sayısı :	2	
Lezyon yeri veya yerleri:	Sol üst dudak, sol omuz üzeri	
Lezyon büyüklüğü:	2 cm, 4 cm	
Lezyon tipi:	Nodül, Papül	
Lezyonun süresi:	2 ay	
Tedavi (varsa):	Tedavi almamış ilk kez enfeksiyona yakalanıyor.	
Diğer:	Glucantim tedavisi verildi.	
Laboratuvar sonuçları:		
Mikroskobi:	Pozitif	PCR materyali Pozitif (+)
Kültür	Pozitif	
WHO Kodu	MHOM/TR/2013/CBUALA05	
Cryo Kodu ve yeri	C347	C.B.Ü. Parazitoloji AD. Manisa
Örneğin alındığı Kuruluş:	Alanya Devlet Hastanesi Cildiye 4. Polikliniği	
Alan kişi:	Dr. Fulya OKUDAN	
Alınan örnek:		
☒ Lezyon aspirasyonu		
☐ Yara kabuğu		
☐ Diğer		
NOTLAR	Modellerde hızlı gelişen ve doku ve şekil bozukluğu yaratan kutanöz lezyonlar oluşturdular. Visseralize olmadı.	

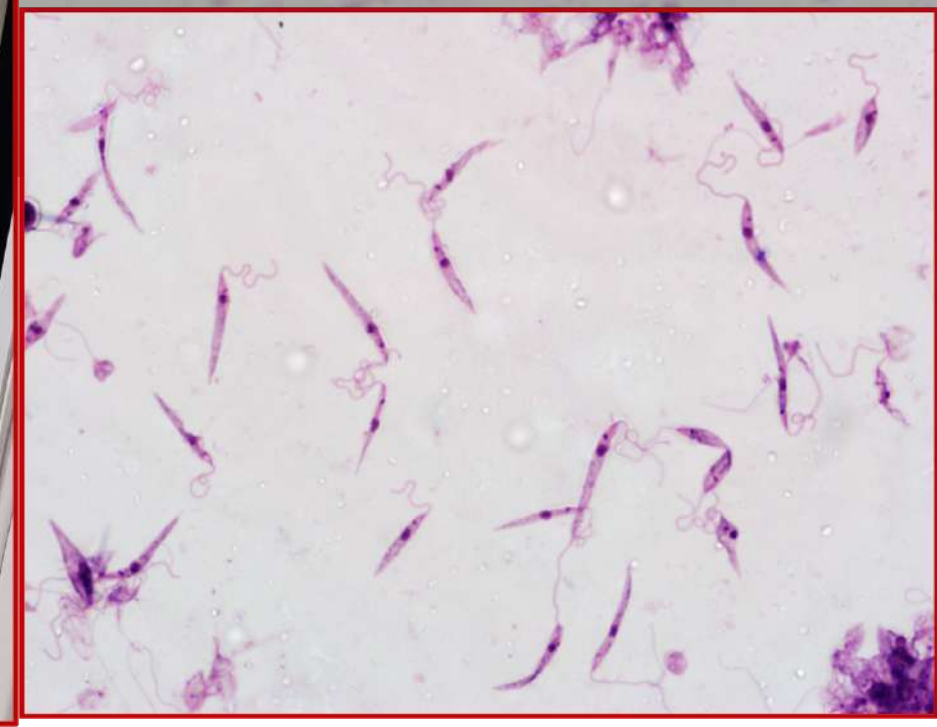
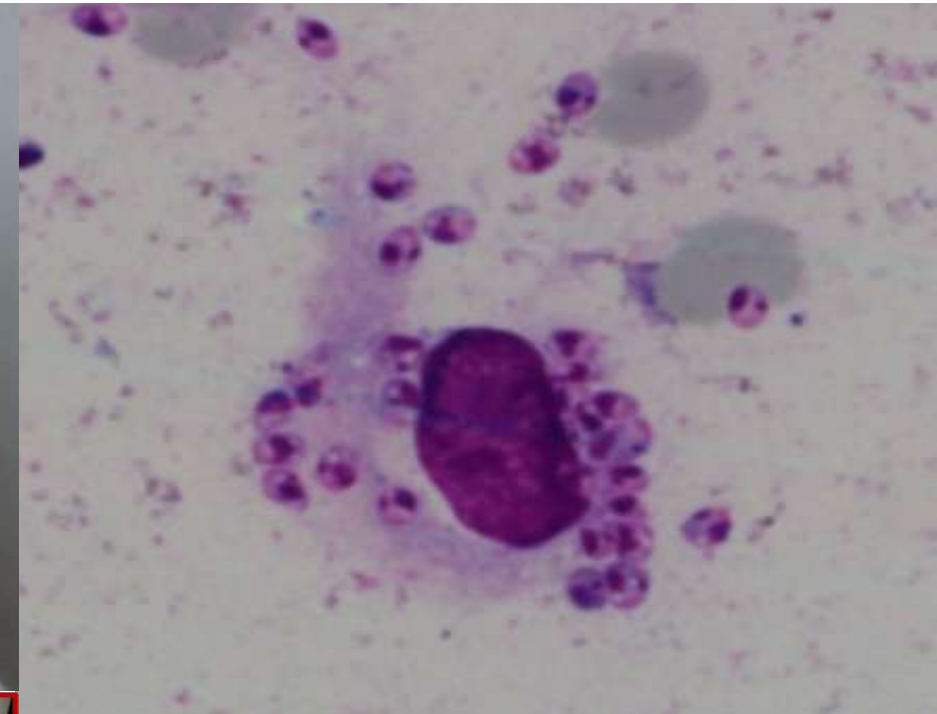

Göç ve Manisa

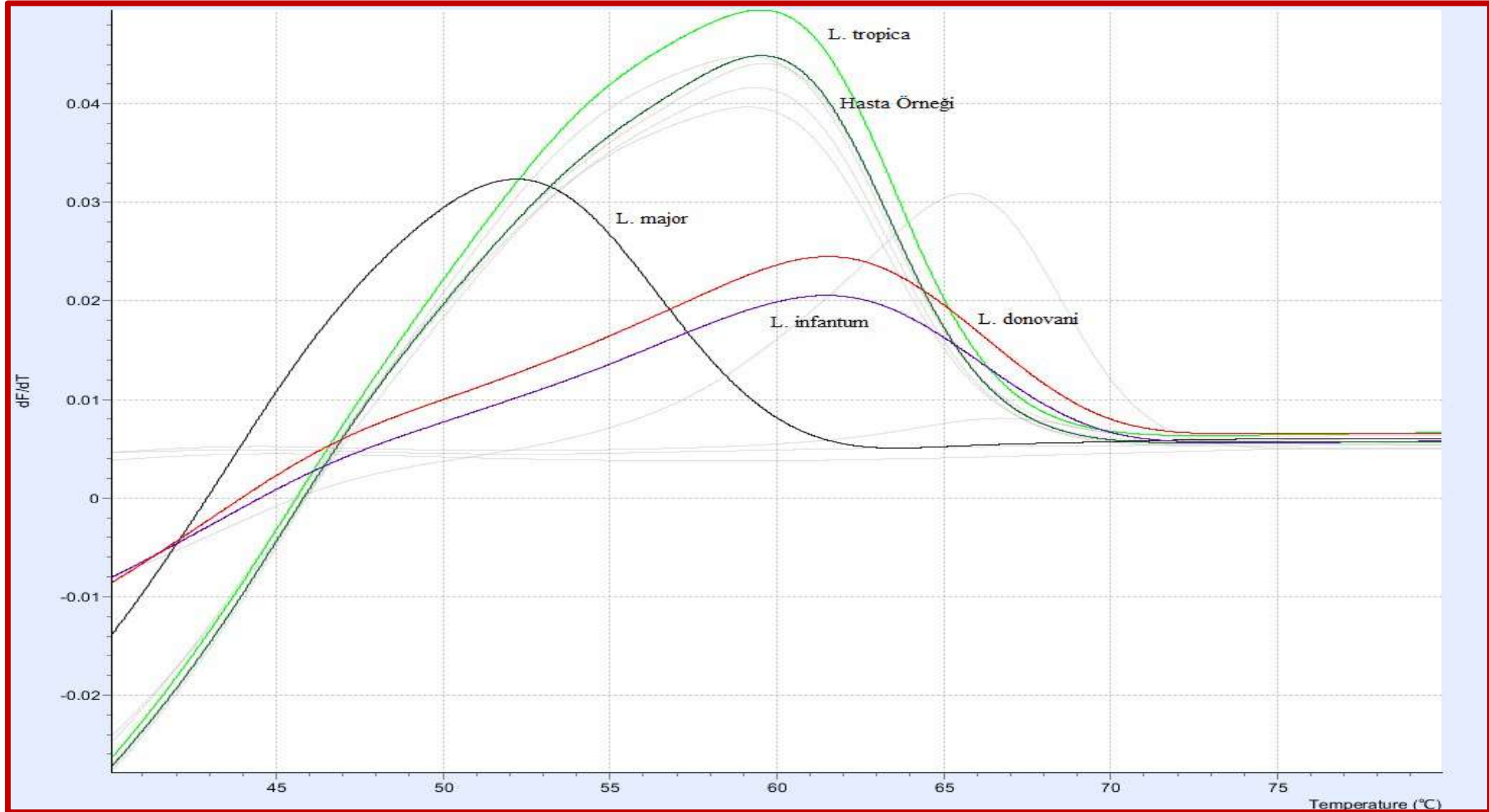

Göç ve Manisa

Göç ve Manisa

Göç ve Manisa

Göç ve Manisa

Göç ve Manisa

KL Öntanılı Pozitif Hastalar

KL Öntanılı Pozitif Hastalar

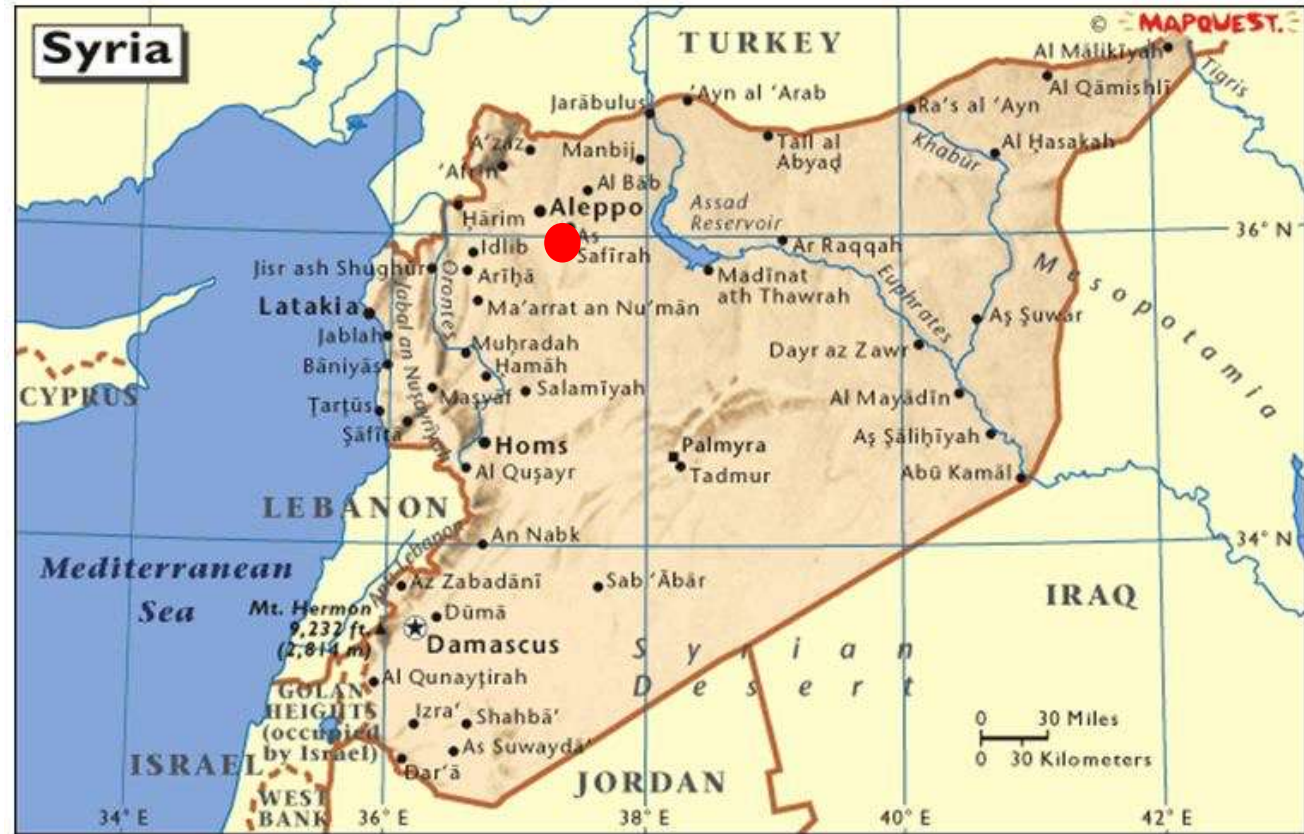

KL Öntanılı Pozitif Hastalar

Leishmania tropica

SYR03 (Halep / SURİYE)

18 Y, E, sol dirsekte 2 cm ve 1 cm çapında 2 adet, sağ ayak bileğinde 2 cm çapında 1 adet 6 aylık lezyon

Mikroskopi; Pozitif

Kültür;

Zenginleştirilmiş Besiyeri (ZB) Pozitif

Novy MacNeal Nicolle Besiyeri (NNN) Pozitif

PCR; Pozitif

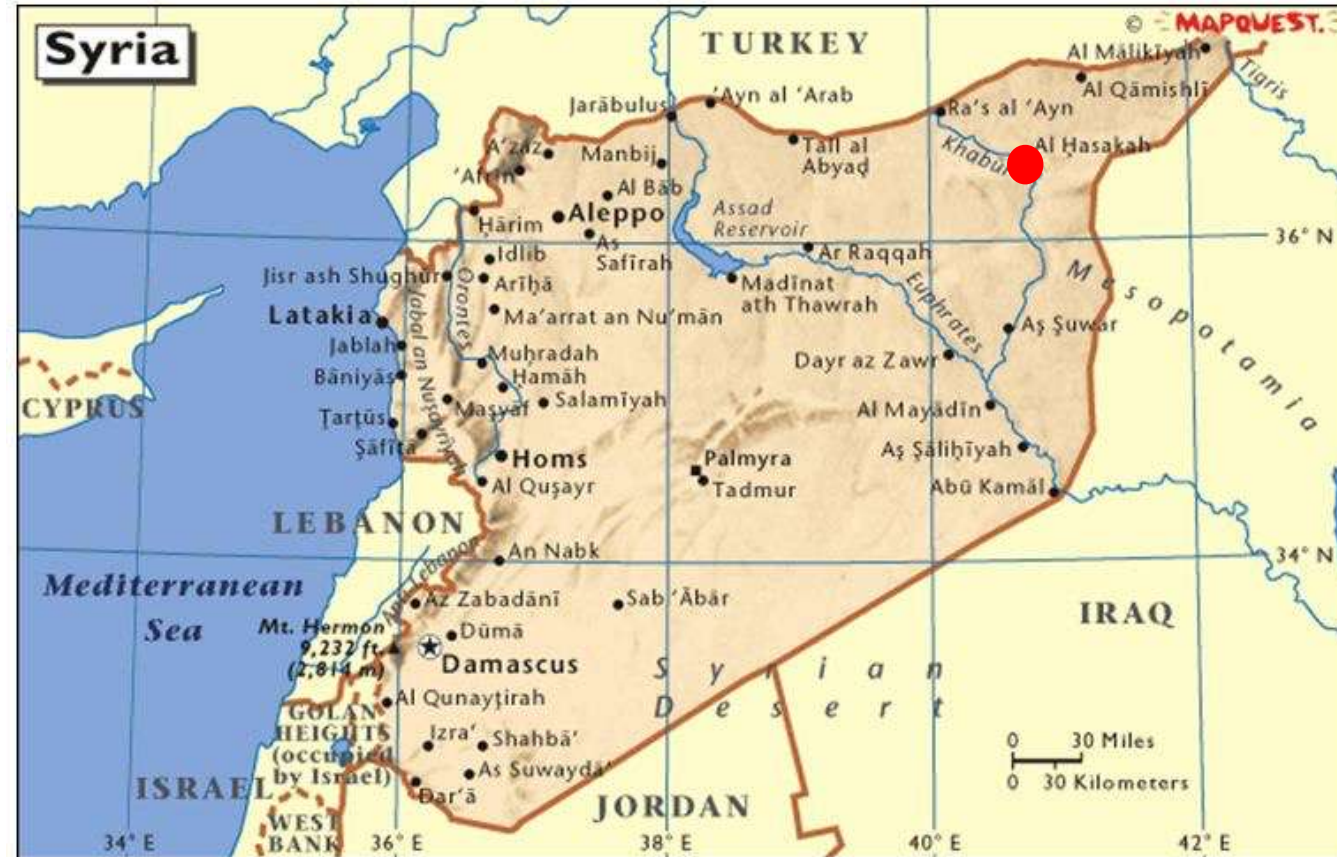

Leishmania tropica *Leishmania major*

SYR06 (Hasakah/ SURİYE)

18Y ,K, Burun ucunda üzerinde sert kaba krut bulunan 1,5 cm boyutunda 1 adet 6 aydır nodular lezyon

**Mikroskopi Negatif,
Kültürü (ZB) Pozitif (NNN)Negatif
PCR Pozitif**

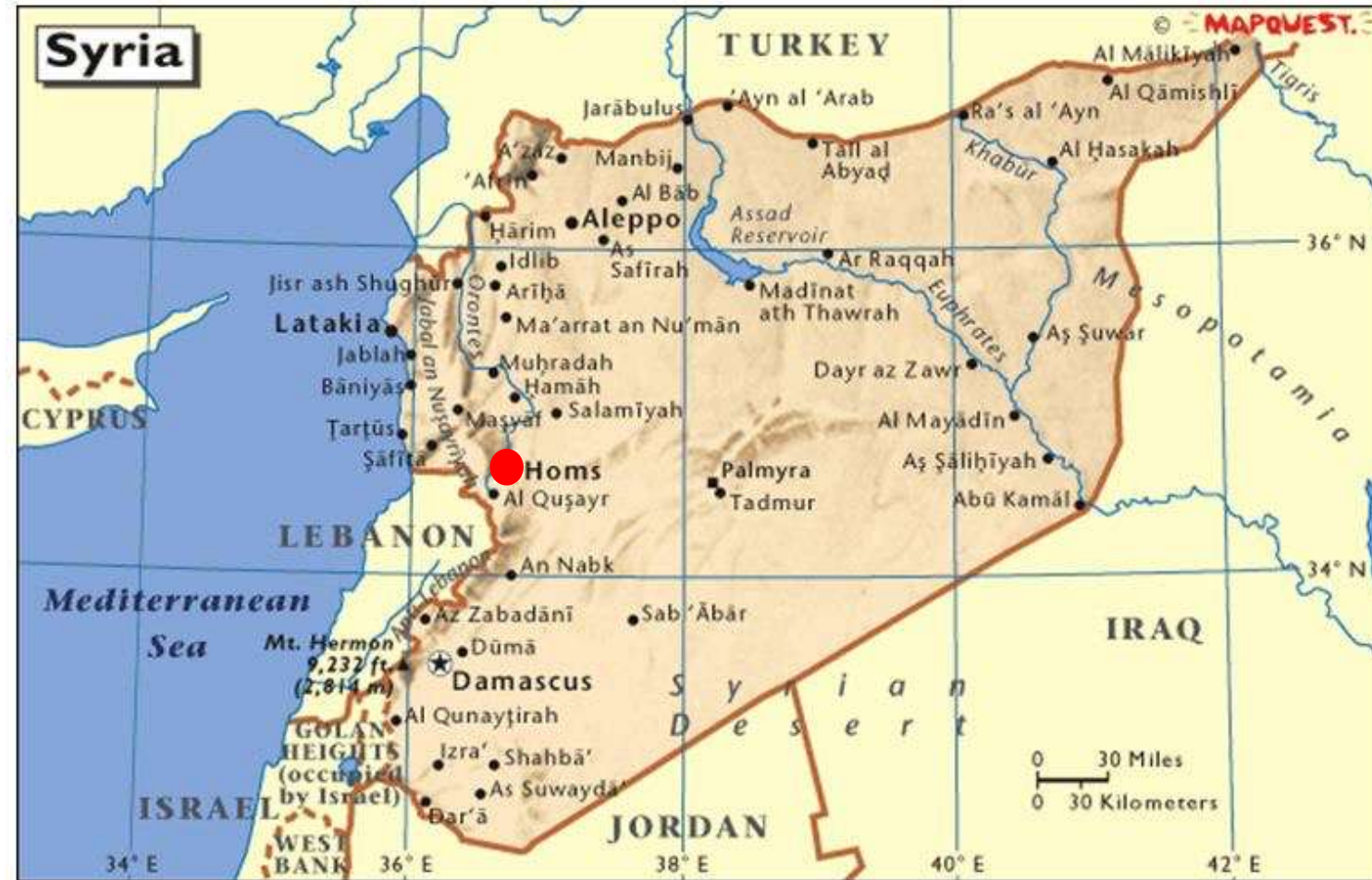

Leishmania tropica
Leishmania major
Leishmania infantum

SYR 11 (Homs/Suriye)

62 Y, E, Sağ ön kolda 0,6 cm çapında 1 yıldır eritemli plak
Mikroskopi; Pozitif,
Kültür; (ZB) Pozitif (NNN) Pozitif
PCR; Pozitif

SYR13 (Latakia/SURİYE)

53 Y, K, Sağ faysal alan kulak altı 2 cm'lik mesafede yaklaşık 1 cm çapında 10 aydır eritemli papül

**Mikroskopisi; Negatif,
Kültür; (ZB)Pozitif (NNN) Negatif
PCR; Negatif**

Leishmania tropica
Leishmania major
Leishmania infantum
Leishmania donovani

Leishmania tropica
Leishmania major
Leishmania infantum
Leishmania donovani
Leishmania aethiopica

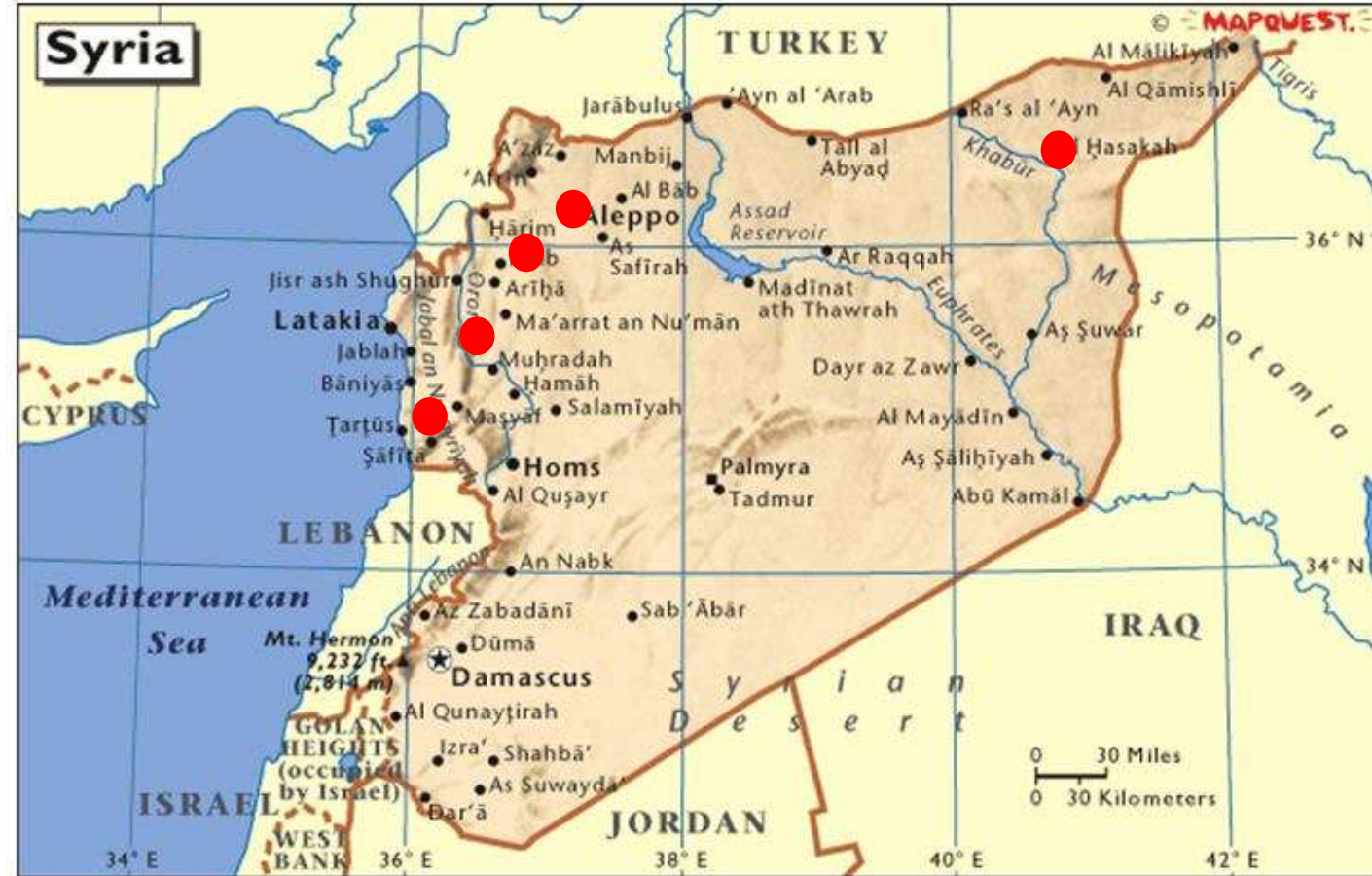
SYR17 (Tartus, Salhap, Idlip, Halep, Alhasakkah/SURİYE)

26 Y ,E, , Sağ el sırtında ve sol kolda üzerinde 12 aydır devam eden ve krut bulanan 2 adet plak

Mikroskopisi Pozitif,

Kültür ; (ZB) Pozitif (NNN) Negatif

PCR Pozitif

Uzatılmış Tedavi;

**Günde 2 amp G İM 28 gün, sistemik
antibiyotik ve topikal yara bakımı**

YERLİ DİRENÇLİ VAKA TEDAVİSİ

Son 10 yıldır hastaya verilen tedavi

38 gün IM 15 mg/kg/g Glucantime kısmen iyileşme,

30 gün IM 25 mg/kg/g Glucantime,

IM 25 mg/kg/g Glucantime 10'ar günlük 2 kür

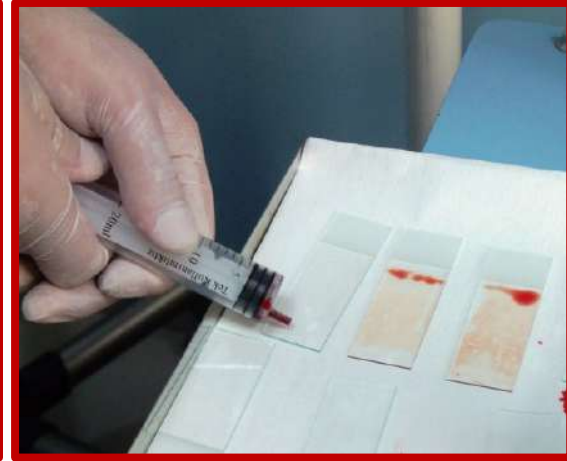
29 gün IM 25 mg/kg/g Glucantime,

21 gün 25 mg/kg/g Pentostam,

21 gün 25 mg/kg/g Pentostam

VL ve CanL

MCBÜ Laboratuvarı

Leishmaniasis tanısı alan hastalar

MCBÜ Parazitoloji Lab. GELEN HASTA

KL YERLİ

515

KL MÜLTECİ

113

VL YERLİ

20

VL MÜLTECİ

3

<i>Leishmania species identified in refugees</i>							Total
	Syria	Iraq	Afghanistan	Turkmenistan	Iran	Suudi Arabistan	
<i>Leishmania tropica</i>	52	2					54
<i>Leishmania major</i>	41	1	1	1	1	1	46
<i>Leishmania infantum</i>	6	1					7
<i>Leishmania donovani</i>	2	1					3
<i>Leishmania aethopica</i>	3						3
TOTAL	104	5	1	1	1	1	113

Leishmania species in Turkish patients

n=651

Toplam (%)

Leishmania tropica

496

76.20

Leishmania major

75

11.52

Leishmania infantum

55

8.45

Leishmania donovani

23

3.53

Leishmania aethopica

2

0.30

TOTAL

651

100.0

Göç ve Manisa

KL Vektörlerinin Türkiye'deki Dağılımı

P. sergenti

P. similis

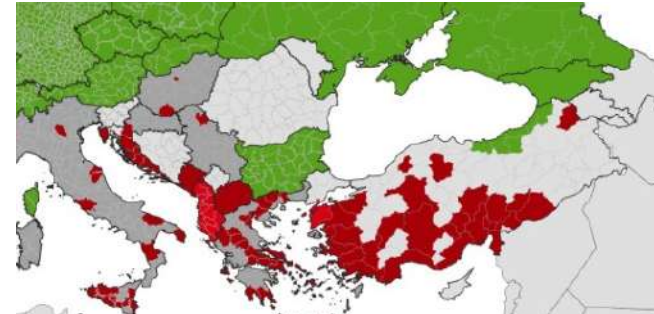
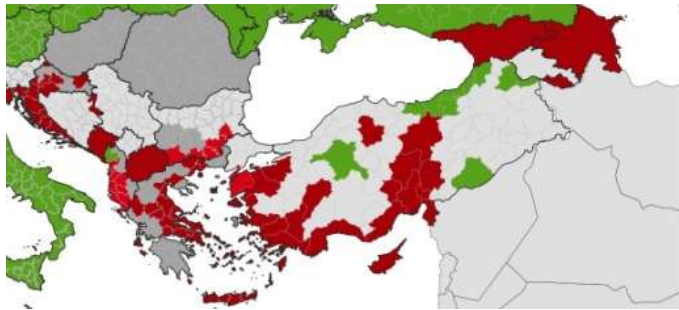

P. papatasi

P. tobbi

VL Vektörlerinin Türkiye'de yayılımı

P. neglectus

SONUÇ OLARAK

- Türkiye 4 tür (*L.tropica*, *L.infantum*, *L.major* ve *L.donovani*) leishmania'nın bulunduğu ender bir coğrafyada yer almaktadır.
- **Leishmaniasisli tüm vakalar;**
- *Leishmaniasisin ana vektörü ve bazıları insektisitlere karşı direnç geliştirmekte.*
- *Leishmania türleri yeni çevre şartlarına ve başta evcil hayvanlar ve insanlar olmak üzere yeni konaklara kolayca adapte olmaktadır.*
- **Dirençli vakalar;**
- *Coğrafyamızda L. tropica türleri kolayca MA'ya direnç kazanmaktadır*
- Türkiye'de yerli Leshmaniaların oluşturduğu vakalar mevcuttur.
- KL tedavisi tamamlanmamış Suriyeli mülteciler Türkiye'ye gelmektedir.
- **Türkiye'de gelecek yıllarda sadece Leishmaniasis vakaları değil aynı zamanda dirençli olgularında artacağı tahmin edilmektedir.**

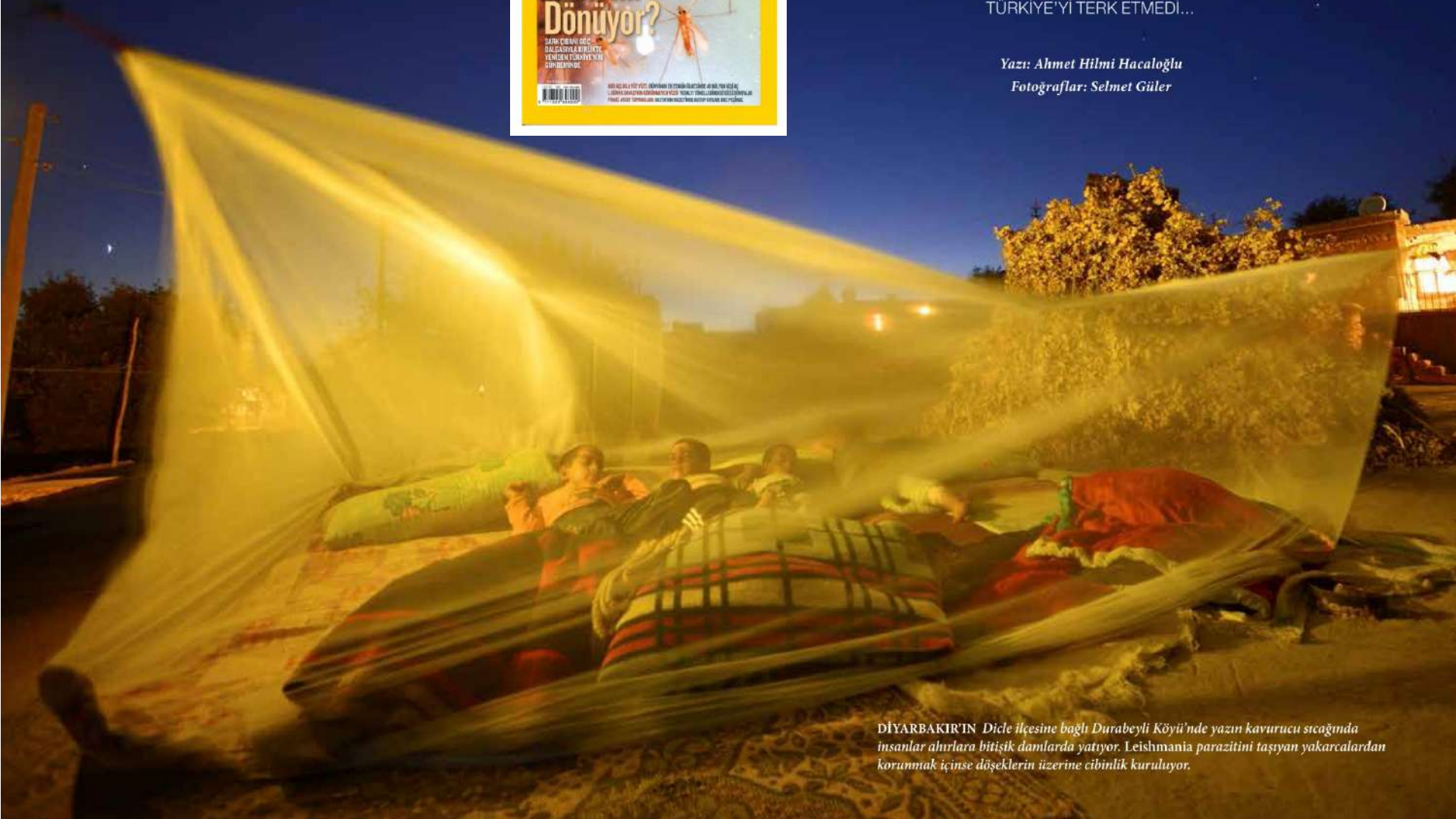
İlginiz için
Teşekkürler...

Bir Kara Bulut: Şark Çıbanı

SON YILLARDA ADINI UNUTTURMUŞ OLSA DA
TÜRKİYE'Yİ TERK ETMEDİ...

Yazı: Ahmet Hilmi Hacıoğlu
Fotoğraflar: Selmet Güler

DİYARBAKIR'IN Dicle ilçesine bağlı Durabeyli Köyü'nde yazın kavurucu sıcaklığında insanlar ahırlara bitişik damlarda yatıyor. Leishmania paraziti taşıyan yakarcalardan korunmak içinse döşeklerin üzerine cibinlik kuruyor.